

Srbija je že prebolela komunistično bolezen

»Donau-Zeitung« prinaša izvešček iz enega javnih predavanj, ki jih prireja v Beogradu v Kolarčevi univerzi Dimitrij Ljotić, bivši pravosodni minister in sedanjí zredni komisar za zopetno izgraditev porušenega Smedereva. V tem svojem predavanju je Ljotić predvsem pobijal propagandno tezo, da bi bil boljševizem pripravljen prikriti se po demokratičnih oblikah. »Sovjetija ni Rusija«, je dejal Ljotić, »temveč samo instrument židovsko-marksiistične ideje. To dokazuje tudi Stalinsva ustava, po kateri je zastopan ruski narod v najvišjem sovjetskem zastopstvu le s 17,6% dasi tvori rusko prebivalstvo 77 odstotkov celokupnega prebivalstva SSSR. V Moskvi vlada danes komunistična ideja, ki jo srbski narod odklanja, ker so osnovni zakoni, politični, gospodarski, duhovni in socialni ustroj srbskega naroda popolnoma nasprotni komunizmu. Srbski narod zavzema danes jasno protikomunistično stališče. Ta nezdravljiva srbskega nacionalizma s komunizmom ni nikakor naključje, zakaj osnove in večne tendence srbskega naroda ni mogoče prenesti na komunistično osnovo. Dobijo se tudi ljudje, ki verujejo da se je marksizem v teku le spremenil. Kdor misli tako, dela v svojo lastno škodo. Marksizem se lahko spremeni v taktičnem pogledu, toda nikoli v svojem nauku. Marksizem je zaključen sistem in ne pozna nikake evolucije. Komunizem je v svojem bistvu ateističen, brezbožen. Današnji navidezni patrijarh v Moskvi je le spomin na Judo Iskarijota, ki je nekdo bival na svetu. Komunizem je sovražen vsakemu narodu, ne morda samo nemškemu ali srbskemu. Marksiistična teorija zanika, da bi bil narod krvna, duhovna in v usodi povezana skupnost temveč trdi, da sestoji narod iz dveh druga proti drugi borečih se skupin.«

Nato je prešel Ljotić na tiste, ki še vedno iščejo leka pri Angliji in Ameriki, ter je med drugim dejal: »Dejstvo je, da sta London in Washington danes odvisna od Stalina, čeprav stoji med slednjim in njima sto nemških divizij. Kaj pa bi bilo, če bi se ta nemški obrambni nasip podrl? Mar bi bili Anglija in Amerika potem bolj svobodni? Jasno je, da je orientacija k Moskvi, Londonu in Washingtonu trila in za srbski narod škodljiva. Le tretja pot, pot generala Nedića pelje v svobodo.«

Tako je govoril znani srbski politik, predsednik narodnega gibanja »Zbor« D.

mitrije Ljotić, ki je v bivši Jugoslaviji zamašni svari pred komunistično nevarnostjo, kateri je tako brezvestno lahkomišelnost pripravljal pot liberalistično-demokratična ideologija, sistematično negovana in razširjana od židov in pod njihovim vplivom stoječih masonov, pa tudi od komunistov samih, ki stoji prav tako pod židovskim vodstvom in ki so dobro vedeli, da je demokracija ideologija najboljši veter v njihova jadra. Židje, masoni in komunisti — ter njih najboljši pomagači, ozkosrčni politični strankarji — so bili tudi oni činitelji, ki so pahnili bivšo državo v nesrečno vojno, pred katero je Ljotić tudi ves čas z največjim poudarkom, a brezuspešno svaril. Izbrali so si za orodje ambicioznega, a kakor se je le prehitro izkazalo, enako nesposobnega generala Simovića, ki se je kmalu nato, ko se je moral umakniti kot predsednik begunske vlade, tudi moralno diskvalificiral s tem, da je izdal svojega kralja.

Kakor general Nedić je tudi Ljotić v polni meri izvršil svojo vojaško dolžnost, ko je nastopila nesreča, pred katero sta zaman svarila. Po katastrofi pa se nista sknila, temveč sta moško prevzela nase zgodovinsko odgovornost, da rešita svoj narod pred popolno propastjo. Ljotićeve besede zbujajo zato v srbski javnosti vedno najgloblji odmev. Veljajo pa v veliki meri tudi za Slovence, kajti tudi mi smo na lastni koži spoznali in izkusili komunizem v vsej njegovi strašotni pogubnosti. Srbi so to nesrečo že obvladali, mi smo na najboljši poti, da jo popolnoma obvladamo v najkrajšem času. Srbi so že spregledali cinčno igrjo Anglosasov, tudi Slovenci jo spregledujejo od dneva do dneva bolj. In kakor Srbi si bodo tudi Slovenci dobro zapomnili krivice preroke preteklosti in sedanosti, zlasti ljudi nadutega Simovičevega kova, ki barantajo z židji in boljševiki za naš narod.

Srbski narod je tudi v tem usodnem času pokazal svojo veliko politično zrelost ter je pod vodstvom svojega najboljšega sina generala Nedića našel svojo pravo nacionalno pot v okviru evropske skupnosti. Slovenci mu sledimo z dveletno zamudo. Kasno, vendar ne prekasno. Kakor Srbi okrog svojega Nedića, se moramo Slovenci čvrsto strniti okrog svojega generala Rupnika, ki je brez oklevanja v najtežjih časih stopil na čelo slovenskega ljudstva.

Socialna pomoč

Ker je bila »Zimska pomoč« priklicana v življenje meseca novembra 1943, kakor že samo ime pove, določena za omiljenje socialne bede v vseh oblikah v zimskih mesecih, odrejamo:

»Zimska pomoč« preneha poslovati z dnem 31. marca 1944, izvenoma po se, ki so v zvezi z njeno likvidacijo, poročilo o svojem delovanju kakor tudi o dohodkih in izdatkih ter o prebitku v denarju in v blagu sestavi do 30. aprila 1944; poročilo se bo dalo javnosti na razpolago v časopisju.

Vse posle »Zimske pomoči« kakor tudi njene terjatve in obveznosti prevzame »Socialna pomoč«, ki prične poslovati s 1. aprilom 1944 z osebjem in sredstvi prestele »Zimske pomoči«.

»Socialna pomoč« se kot javna skrbstvena ustanova vključuje v organizacijo skrbstvenih zavodov, stoječih pod vodstvom in nadzorom »Pokrajinskega podpornega zavoda«.

Knjižno tombolo, ki jo je »Zimska pomoč« s tolikim izgledom na uspeh zasnovala, bo sama »Zimska pomoč« tudi izvedla do kraja, zaradi česar se organu »Zimske pomoči«, določenemu za izvršitev teh poslov, stavi na uporabo osebe in sredstva dokler in kolikor bodo potrebna. Edino-le ta akcija se bo pod nazivom »Zimska pomoč« še vodila do njenega zaključka junija 1944 in sicer pod vodstvom in nadzorom »Socialne pomoči«.

Ljubljana, 30. marca 1944.

Prezident: div. general Rupnik, s. r.

Neveljavnost šolskih izpitov, opravljenih po 8. septembru

Po razpisu šefa pokrajinske uprave v Ljubljani, IV. št. 671/4, z dne 28. marca 1944, so vsi izpiti, ki so se opravljali na državnih in zasebnih srednjih in meščanskih šolah v Črnomlju, Kočevju, Novem mestu, Ribnici in Smilnem pri Novem mestu po 8. septembru 1943, v dobi, ko so bili ti kraji zasedeni po upornikih neveljavni, ker se niso vršili po obstoječih zakonskih predpisih. Odnosno so se dogajale razne nepravilnosti. Prav tako so neveljavna tudi na njih podlagi izdana spričevala. Prizadeiti učenci morajo zadevne izpite znova opravljati. V ta namen naj se zgleda z izpričevalom pri ravnateljstvu (upravitelstvu) svojega zavoda ali tudi kake druge šole iste vrste.

Kundmachungen der Ernährungsanstalt

Abgabe von Bestellscheinen an Händler

Sämtliche Empfänger der, vom Städtischen Versorgungsausschuss in Laibach ausgebenen Lebensmittelkarten, werden beauftragt, sofort nach dem Empfang der Karten sämtliche Bestellscheine, diejenen, für Fleisch ausgenommen, bei ihren ständigen Lieferanten von rationierten Lebensmitteln abzugeben. Verbraucher, die sich gänzlich in öffentlichen Küchen, Mensen oder Gasthäusern verköstigen, sollen dort die Bestellscheine abgeben. Wer keine Bestellscheine abgibt, ist nicht berechtigt auf Lebensmittelkarten anfallende Nahrungsmittel zu verlangen, obwohl er beim Händler angemeldet ist.

Nach Laibach Zugedienten, die erstmalig Lebensmittelkarten bekommen haben, sollen sofort nach dem Erhalt der Karten beim »Prevode« — Novi trg 4/II, Zimmer 12, wegen Eintragung des Händlers vorsehen. Neue Bezieher von Karten- und anderen Zulagen haben sich ebenfalls dort zu melden, da jede Veränderung der »Prevode« allein bewilligen kann.

Abgabe von Bestellscheinen an »Prevod«

Jeder Händler hat, nach Erhalt der Bestellscheine von seinem Verbraucher, diese nach Haushalten zusammenzuheften und auf der Rückseite den Namen und die Anschrift des Familienoberhauptes aufzuschreiben. Diese Bündel hat er nach den Buchstaben zu sortieren, wie das ständige Verzeichnis seiner Verbraucher zusammengestellt ist. Neue, vom »Prevode« eingeschriebene Verbraucher, sind am Ende anzuschließen. So geordnete Bestellscheine sind spätestens bis zum 10. April 1. J. in einer Papertüte, auf welcher die Zahl von einzelnen in der Tüte enthaltenen Bestellscheinen anzuführen ist, abzugeben.

Damit aber der Verbraucher nicht ohne bezugsbeschränkte, ihm auf die Lebensmittelkarte anfallenden Waren bliebe, sollen Händler genau aufpassen, ob der Verbraucher, der Bestellscheine abgegeben hat, in ihren Verzeichnissen eingetragen sei oder nicht. Ist er nicht eingetragen, soll man ihn an »Prevode« Novi trg 4/II verweisen, damit festgestellt wird, bei welchem Händler er eingetragen sei, bzw. er neu eingetragen wird. Es wird neuerlich festgestellt, dass nur solches Vorgehen richtig sei.

Obvestila »Prevoda«

Oddaja naročilnic trgovcem

Vsem prejemnikom živilskih nakaznic, ki jih je izdal Mestni preiskovalni urad v Ljubljani, se naroča, da takoj, ko prejmejo nakaznice, oddajo vse naročilnice, razen onih za meso, pri svojih stalnih dobaviteljih racionalnih živil. Potrošniki, ki se celodnevno hranijo v javnih kuhinjah, menzah, ali gostilnah, naj naročilnice oddajo tam. Kdor naročilnice ne odda, ni upravičen zahtevati na živilsko nakaznico odpadajočih živil, četudi je prijavljen pri trgovcu.

Prisiljeni v Ljubljano, ki so na novo prejeli živilske nakaznice, naj se takoj po prejemu nakaznice zgledajo pri Prevodu, Novi trg 4/II, soba 12, radi vpisa trgovca. Tudi novi prejemniki bolnišničnih ali drugih dodatkov se morajo zgledati istotam, kajti vsako spremembo sme dovoliti le Prevod.

Oddaja naročilnic »Prevodu«

Vsak trgovec naj sprejme od svojega potrošnika naročilnice, jih spne po gospodinjstvih in napiše na zunanjo stran ime in naslov glavarja družine. Te svežnje naj uređi po abecednem redu tako, kot je sestavljen stalni seznam njegovih potrošnikov. Novi priglasi, ki jih je vpisal Prevod, naj se priključijo na koncu. Tako

urejene naročilnice je oddati najkasneje do 10. aprila v papirnati vrečki, na kateri naj vpiše številno posameznih naročilnic, ki so v vrečki. Vrečke je oddati pri Prevodu, Novi trg 4/II, soba 14.

Strogo se naroča, da sprejemajo trgovci naročilnice le od onih odjemalcev, ki so pri njih priglasi. Ne bodo priznane oddane naročilnice potrošnikov, ki niso vpisani v seznam trgovca, ki je naročilnice oddal. Da pa ne bo potrošnik ostal brez racionalnega blaga, ki mu pripada na živilsko nakaznico, naj trgovci dobro pazijo, ali je potrošnik, ki mu oddaja naročilnice, vpisan v njegovem seznamu ali ne. Ako ni, naj ga napoti na Prevod. Novi trg 4/II, da se ugotovi, pri katerem trgovcu je vpisan, odnosno, da se ga nanovo vpiše. Ponovno se poudarja, da je le tak postopek pravilen.

Gospodarstvo

== Iz trgovinskega in zadržnega registra. Pri Prehranjevalnem zavodu visokega komisariata za Ljubljansko pokrajino je bil vpisan novi podpredsednik zavoda dr. Leopold Eiletz, bivši okrajni podnačelnik in uradni Prevoda v Ljubljani. — Pri »Intrije« družbi z o. z. za proizvajanje in razpečevanje gradbenih potrebščin, je bil izbrisan dosedanj poslovodja Franc Jerebič, vpisan pa novi poslovodja Karl Jenko iz Ljubljane. — Pri Zadržni čebelici v Ljubljani, zadrži z o. j., je bil izbrisan član upravnega odbora Tone Soklić, vpisan pa Vladimir Jarc, stavec v Ljubljani. — Pri Zadržni kleti v Ljubljani, zadrži z o. j., je bila vpisana sprememba pravil in znaša odsej poslovni delež 3000 lir.

== Računski zaključek Združenih papirnic Vevče, Gorčane in Medvode. Združene papirnice Vevče, Gorčane in Medvode d. d. v Ljubljani objavljajo v »Službenem listu« računski zaključek za preteklo leto, iz katerega je razvidno, da je prodaja lani pri dohodku iz proizvodnje in v prodaji v višini 9.89 milijona lir zabeležila čisti dobiček 2.04 milijona lir; skupaj s prenosom dobička iz prejšnjega leta pa znaša celotni dobiček 2.33 milijona lir. Med izdatki znašajo upravni stroški 2.83 milijona lir, davki 3.14, obresti 0.50, odpisi 1.09 in dubiose 0.36 milijona lir. Pri glavnici 11.4 milijona lir in rezervah v višini 14.2 milijona lir so znašali upniki 5.00 milijona lir. Pokojniški sklad dr. Trillerja za uradnike in mojstre je dosegel višino 5.29 milijona lir, delavski pokojniški in preiskovalni sklad 300.000 lir, podporni sklad za mojstre pa 75.000 lir. Med aktivami znaša vrednost tvornice 13.33 milijona lir, vrednost stanovanjskih hiš 2.13 milijona lir, vrednost surovin in obratnega

materiala 6.78 milijona lir in vrednost papirja 1.99 milijona lir. Dolžnikov za dobavljeno blago je bilo za 5.55 milijona lir, ostalih dolžnikov pa za 6.65 milijona lir.

== Gojitev ribezlja na Gorenjskem in Koroskem. Kakor poroča »Kärntner Zeitung« bodo letos v znatnem obsegu razširili gojitev ribezlja na Gorenjskem in Koroskem, in sicer predvsem iz zdravstvenih razlogov, ker ribezelj po vsebini vitaminov daleč prekaša limone in pomaranče. V naših krajih je znan le običajni rdeči ribezelj, ni pa znan črni ribezelj, ki ga visoko cenijo v drugih deželah (zlasti v Franciji, na Nizozemskem ter v Rusiji). Ta črni ribezelj se posebno odlikuje po vsebini vitaminov, uporablja pa se tudi kot zdravilo za razne bolezni. Nemška zdravstvena oblastva so ribezlju posvetila posebno pozornost in delijo vsako leto sok ribezlja v velenostih in v industrijskih področjih. Polovico dobe noseče žene, polovico pa vojni rekonvalescenti. Listje te rastline uporabljajo tudi za pripravljanje dobrega domačega čaja.

Obvestila Slovenskega Rdečega križa

Prijava prenočitelj za morebitne bombardirane. Ali morete biti gotovi, da ob morebitnem bombardiranju ne bo porušeno prav vaše stanovanje? In kaj boste tedaj iskali zavetja vsaj za prve dni, da ne ostanete na cesti? Pri sosedu, znanecu, sorodniku, prijatelju? Morda, kaj pa, če bodo tudi vsi oni, na katere se sedaj zanašate, sami enako prizadeti, da vam pri najboljši volji ne bodo mogli pomagati, ampak bodo še sami potrebni pomoči? Za tak primer pa še sedaj misli Slovenski Rdeči križ, da bo tudi za vas vnaprej preskrbljeno vsaj ležišče. Razposlal je vsem družinam pismen poziv, naj bi mu javile, koliko ljudi bi mogle po bombnem napadu prostovoljno sprejeti pod streho. Če bi vsaka družina v Ljubljani ponudila vsaj eno ležišče, bi bilo tako vnaprej pripravljenih 27.000 ležišč in nikomur bi ne bilo treba v nesreči prenočevati v zaslinih prenočiščih na slami. Ali bi torej ne hoteli tudi vi — pač po svoji zmogljivosti — javiti, kolikim nesrečnejšem bi nudili ob potrebi zaproseno pomoč? Zato ne zavrzite vabila Rdečega križa, ki ste ga že ali pa ga še boste dobili hkratu z aprilskim živilskim nakaznjam, ampak se mu po svoji vesti odzovite. Predmetne prijave bodo služile samo namenu, ki je na vabilu naveden. Vsak dvom o iskrenosti te akcije v tem smislu je popolnoma neutemeljen.

Poziv. Pri referentu III. Polzdravovalnega oddelka naj se zgleda: Ragaci Edvard in svoji Silve Cebula, v glavni pisarni na svoji Bežana Marka in Peruzija Slavka.

O sovah in kalinih v OF

Te dni sem srečal na ulici znanca, ki se je že davno osvobodil »ofiljske psihoze«, zdaj pa je bil znova ves zmeden in mi je dejal: »Ali si še spomniš, da je bil tudi bivši član in minister dr. Marušić med ofarjenimi?« »Spomniš se«, sem mu odgovoril. »In kaj potem?« »Mnogoc«, je dejal. »Če je tako, potem OF res ne more biti komunistična.« Pogledal sem ga začuden in vprašal, zakaj bi bil »umnik« dr. Marušića v gozdove dokaz za tako mnenje, pa mi je priel razlagal:

»Človek božji, saj nisi šel od danes in menda pač veš, kaj je bil dr. Marušić? Ali si pozabil, da je bil prav v eri njegovega režima protikomunistični kurz v bivši Jugoslaviji najostrejši? Ali si pozabil, da je bil on tisti, ki je podpisoval ali vsaj sodeloval pri komunistični »potne listce za Bileče in druga taka »letovišča«? V gozdovih je vse polno takih tistih, ki so bili osebno deležni njegovih tedanjih »simpatij«. Preden je dr. Marušić vstopil v OF, je bil eden izmed voditeljev znane protikomunistične POF. Če bi bila OF res komunistična, potem tega gospoda prav gotovo ne bi sprejela v svojo sredo in se z njegovim prihodom še hvalila pred svetom. Če je »likvidirala« toliko brezpomembnih sirot, takega težkega tica gotovo ne bi se pitala.«

»Motiš se«, sem odgovoril prijatelju, »prav tako težki tici so komunistični OF in Broz-Tito najbolj potrebni. In čim manj so bili v preteklosti komunistični, čim več komunistov so v bivši Jugoslaviji spravili v Bileče in podobna »letovišča«, tem bolj so ji zdaj dobrodošli v njeni sredi. Saj dr. Marušić vendar ni prvi sorte pod plaščem Broz-Tita. Poznam jih, ki v komunističnih očeh niso nič manj obremenjeni s preteklostjo kakor on; da, celo tudi take, ki so komuniste nekoč ovažali in izpostavljali razpuščanju raznih slepih organizacij, pod katerimi so se skulišali kominternovci vsaj začasno varno prikriti. Povem ti pa še več: Če k Broz-Titu taki tici ne bi prihajali sami, bi jih bil prišljen celo loviti in s silo posedati na svoje »vladine fotelje«.

»Tega pa res ne razumem«, je dejal prijatelj. »Čemu neki? Če je OF res komunistična, potem ne bo šla deliti svoje oblasti in slave z ljudmi protikomunistične preteklosti, katerim ne gre zaupati, saj ve pri nas vsak otrok, kako so vedno pripravljene obrniti plašč po vsakem novem vetru. Ali misli morda Broz-Tito, da mu bodo dr. Marušić in njegovi podobniki ostali zvesti? Prepričan sem, da dobro ve, da ga bodo vsak trenutek pripravljali izdati, kakor so pred njim izdali po vrsti vse, pod katerih plašči so iskali toplote.«

»Vidiš, prijatelj« sem odvrnil, »zdaj si pa le začel praviti! Broz-Tito je med vsemi v »osvobodilnem« pokretu zadnji, ki bi hotel verjeti, da more dr. Marušić in njegovi — kako si že dejal? — podobniki, verjeti in zaupati. Zato jim tudi ne verjame in ne zaupa. V njegovem revolverju je gotovo tudi že spravljena krogla zanje, ki bi jim jo pognal v tilnik, čim bi bil prepričan, da je znaga komunizma dosežena. Toda do tistega trenutka so Marušić in podobniki OF Broz-Titu, Kidriču, Kardaču in drugim »tovarišem« tako potrebni, kakor tičarju sove, kadar se odpravi na lov na kaline. In vidíš, prijatelj, celo ti, ki drugače nisi kalin, bi se bil kmalu ujel na Broz-Titovo sovo — dr. Marušića. Ali zdaj razumeš, zakaj komunistična OF in vsa Broz-Titova družba male protikomuniste »likvidirajo«, bivše velike pa slovesno sprejema v svoje okrilje?«

»Malo se mi že jasni«, je menil prijatelj. »Tako torej misliš? Zato jih sprejema, da bi jih bili vaba za paljenje?«

»Samo zato«, sem mu pritrdil. »Ne sprejema jih pa toliko radi nas tu, ki itak vemo, kako je, ampak bolj radi sveta tam znanaj, od koder potrebuje za zdaj še »simpatije« in obilni priznavanje, podpiranja in

sodelovanja. Kajti OF in Broz-Tito se dobro zavedata, kako bi se kolikor toliko pošten svet mislil o njih, če bi odkrito povedala, da se borita samo kot kominternski agenta za najbolj krvavi komunizem. Ker so jima torej še potrebne simpatije nekomunističnega sveta, krčičita, neprenehoma, da sta »predstavnik vsa ljudstva«, nacionalista, verna in poštena idealista in kazeta v potrdilo vsega tega z vsem poudarkom na »odlične moze iz naroda in na predstavnike vseh bivših režimov v bivši Jugoslaviji«, kakršni so na pr. dr. Drago Marušić in podobniki, ki sodelujejo z njima in zavzemajo celo tudi visoke položaje v »osvobodilnem pokretu«. In boljše sive za tak lov si menda sploh ne moreš zamisljati, kakor je bivši preganalec komunistov dr. Drago Marušić, ki se je z POF-a umaknil v OF, da bo naposled končal še na zadnji črki teh kratic.«

»Izlaganje teh sov pod limanicami komunizma«, sem nadaljeval, »mnogokrat ne ostane čisto brez uspeha. Vedno se najde kak kalin, bodisi blizu ali daleč, doma ali drugje, ki se odzove svojemu klicu in sede na lim, kjer potem običaj brez rešitve. Vsi ti »ujeti tici« delajo potem hote ali nehotе reklamo za znago najbolj krvavaga komunizma. Če bi se pa zgodilo — kar se hvala Bogu, ne bo! — da bi komunizem pri nas res zmagal, potem bi zadela sove in kaline takoj ista nezgodna usoda, ki zadene po vsakem lovu take tice — tičarji bi jim zavili vratove. Bivši bani in ministri, Sernei, Marušići, Ribarji in vsi njihovi podobniki, se nikoli ne bi več vrnili živi iz gozdov, pa če bi se morda tudi zares hoteli stoočstveno pokomunistiti.«

»Priznati ti moram, da imaš prav«, se je poslovil moj prijatelj in še dostavil: »Takoji drevi moram povedati vse to svojim tovarišem pri kajenju.«

»Pa še to jim povej«, sem zaklical za njim. »da nam za Broz-Titovi sovi ne sme biti nič žal! Prhutale so tako dolgo iz dupla v duplo, da so se ujele, a taka je nazadnje usoda vseh političnih prhutarjev. Naš narod bo brez njih ne samo shajal, ampak bo tudi občutil nevarnost, da bi še kdaj ugneli menjati duplo in znova zasmraditi naše ozračje. V tem oziru moramo biti Broz-Titu naravnost hvaležni, da nam jih je poklical v gozdove, kamor so po svoji naravi — kot sove — itak že od vsega začetka spadali.« P. K.

Uradnik in knjiga

Po težki službi je v večerih uradnikom največje razvedrilo in najboljši oddih — lepa knjiga. Nikjer ne sreča človek toliko iskrenosti, toliko resnične dobrote in toplote. Lepa pesem uniči utrujenost sprosti človeka vseh ozkih misli, vse bojazni in skrbi. Lepa pesem je pogovor duše z dušo, je najgloblja pesnikova izpoved vsem dobrih ljudem. In lep roman! Kako nas plemeniti, kako nas poglubi, opogumi! V teh dneh pa še veliko bolj! Zato je vodstvo Zimske pomoči mislilo tudi na uradnike in na nameščence vseh vrst. Po dolgem in temeljitom premišljanju se je vodstvo odločilo za najboljšo rešitev: ljudsko knjižno tombolo. Za najnižjo možno ceno (10 lir) bomo podarili uradništvo in vsem drugim 200 krat po tret knjig (dvojke), 100-krat po šest knjig (trojke), 75 krat po osem knjig (četverke), 50 krat po deset knjig (petorice), 25 krat po deset knjig (tombole). Poleg tega bomo k tombolam dodali še 25 dobičkov v denarju od 500 do 5000 lir (skupaj 38.000 lir). Izbrali smo najboljši knjige, najboljših slovenskih piscev. Zato smo prepričani, da bodo vsi uradniki segli po tej izredni priložnosti, ki se zlepa ne bo več povrnila.

Prvega je, obnovite naročnino!

Ne širite kužnih bolezni!

Posebno gospodarjem ob Ižanski in Dolenjski cesti namenjeno opozorilo

Od mestnega poglavarstva v Ljubljani smo prejeli:

Iz medicinske zgodovine je znanih polno težkih epidemij črevesnih nalezljivih bolezni najrazličnejših vrst, ki so nastale zaradi nesnaženja in okužene vode, kjer so se ljudje kopali. Ker je pa sprejemljivost za črevesne nalezljive bolezni toliko večja, čim manjša je odporna sila prebivalstva, je oblast posebno ob izrednih vojnih razmerah dolžna iz javnih interesov preprečiti vse možnosti nastanka epidemij, ki je bila Ljubljana pred njimi od leta 1918. in 1919 dalje več ali manj obvarovana.

Ob Ljubljani se nahaja javno mestno kopališče, prav tako pa na drugi strani kopališča Ljubljanskega športnega kluba in Kajak-kluba. Pred dvema letoma je pa mestna občina odprla prebivalstvu ob Trnovskem pristanu in na šnici veliko brezplačno kopališče in sončišče.

Da bi bila voda v kopališču čim bolj zdrava in čista, je mestna občina podaljšala zbiralni kanal, da se prepreči dotok odpadnih voda z levega brega Ljubljane. Zaradi onesnaženja in okuževanja vode za kopanje je bil za galjeviško naselje zgrajen poseben filter za tamkašnje odpadne vode, ki jih je mnogo prebivalcev brez upoštevanja temeljnih pravil javne higiene izlivalo v odprte järke, ki je po njih okužena voda uhajala v Galjevec in po njem tik mestnega kopališča v Ljubljano.

Mestna občina je posvetila pozornost tudi drugim odprtim jarkom in pritokom Galjevca ter je bilo pri tem ugotovljeno, da prebivalstvo na področju Dolenjske in Ižanske ceste ter bližnje okolice, deloma celo tik kopališča na več krajih grdo krši osnovne zahteve zakonodaje, ki naj ščiti javno zdravstvo po gradbenem zakonu, pravilniku in odredbi mestnega poglavarstva o preprečevanju kužnih bolezni v pomerju mesta.

Gradbeni zakon in pravilnik dovoljuje samo greznice brez pretoka ter se smejo v odprte järke stekati samo meteorne vode, torej samo deževnica in snežnica.

Ta odredba pravi natančneje: »Prepovedano je stresati smeti in druge odpadke ter izlivati odpadne vode na ulice in hodnike. V odprte järke se smejo stekati samo meteorne vode, ne pa odpadne vode iz gospodinjstva, kopalne in pralne, niti pretoki iz greznice in gnojšč. Kolikor se ni izvedena kanalizacija, mora vsaka stanovanjska zgradba imeti stranišče in greznico iz nepropustnega gradiva, tesno pokrito in brez pretokov ter se ta mora redno izpraznjevati.«

Ob komisijskih ogledih posameznih sektorjev navedenega področja je bilo ugotovljenih mnogo takih prekrškov. Nekateri greznice so imele pretoke v odprte järke in v dotoke Galjevca, druge spet skrite pretoke v cestno kanalizacijo, namenjeno samo za meteorne vode, marsikje so se pa gnojšča in evinjalni ocedali v pritoke Galjevca in našli so celo stranišče na splakovanje v neki hiši, ki ni imela niti greznice ter je izplakovana fekalna vsebina tekla naravnost v dotok Galjevca.

Znano je, da je mnogo hišnih posestnikov tega področja že jeseni dobilo odločbo mestnega poglavarstva, naj take pomanjkljivosti odpravijo v najkrajšem času.

Nekateri gospodarji so manjše pomanjkljivosti res odpravili, drugi so spet proslili za odlog z izgovorom, da ni gradbenega materiala, da ni finančnih sredstev, drugi so pa spet v svojih pritožbah, ki jim ni bila priznana odločilna moč, navajali nemogoča epidemiološka razlaganja ter ironizirali mestno poglavarstvo. V splošnem je oblast dobila vtis o trdnem zaupanju velike večine, da bo ostalo samo pri odločbi ter bo zadeva brez škode za vse zapela.

Danes me je za vedno zapustila moja srčno ljubljena, zlata mamica, gospa

ROGAR MIRA ANTONIJA

raj. Berger

Pogreb drage nenadomestne pokojnice bo v nedeljo 2. aprila 1944 ob pol 3. uri popoldne z žal, kapele sv. Jožefa na pokopališče k Sv. Križu.

Sveta maša zadušnica se bo brala v cerkvi Marijinega Oznanjenja v ponedeljek, 3. aprila ob 8. uri.

Ljubljana, Tržič, Čuprija, 31. marca 1944.

KRISTA ROGARJEVA in ostalo sorodstvo

Zahvala

Vsem, ki ste počastili spomin našega ljubega očeta, gospoda

Giosento Arnošta

urad. drž. žel. v pok.

mu darovali cvetja in vencev, se najtopleje zahvalujemo. Prav posebno zahvalo dolgujemo gosp. dr. Miroslavu Jamsku, ki je dolga leta s požrtvovalnostjo in odličnim strokovnim znanjem skrbel za zdravje našega očeta in mu lajšal trpljenje.

Sv. maša zadušnica bo dne 1. aprila 1944 ob 7. uri v cerkvi sv. Cirila in Metoda.

Ljubljana, Zagreb, Trst, Milano, dne 31. marca 1944.

ZALUJOCI OSTALI

Kronika

* Nemčija — rešiteljica Evrope. Ob proslavi 1200-letnice obstoja mesta Fulde je imel tamkaj državni vodja Rosenberg govor, v katerem je osvetlil nekatere narodno-socialistične poglede na sodobno nemško zgodovino. Mnogi Nemci, je dejal Rosenberg, so menili, da se je državna ideja Nemčije uveljavila že v kancelarju Bismarcku. Toda šele po 1. 1918. se je pokazalo, kje so viri nemške moči in sile. Ideja nar. socializma odkriva iste vrednote pri najvišjih vojskovodjih kakor pri navadnem vojaku. Še nobena vojna, ki jo je vodila Nemčija, ni imela tako globokega zmisa, kakor ga ima sedanji spopad. Zda ne gre samo za usodo Nemčije, marveč za podobo celokupne Evrope. Sedanja vojna je največja preizkušnja stvariteljskih sil. Nemčija se zaveda, da predstavlja v sedanjem trenutku edino možnost za rešitev Evrope pred grozečimi nevarnostmi.

* Posmrtno odlikovanje. Führer je odlikoval višjega SS voditelja Heinricha Schulda, poveljnika 2. litovske SS - protoslovanke grenadirske brigade, z viteškim križem ter s hrastovim listom z meči. Schuldt je padel dne 15. marca pri težkih bojih v severnem odseku vzhodnega bojišča.

* Rumunsko državljanstvo za rektorja odeske univerze. Na predlog rumunskega guvernerja Transilvanije je bil podpisani dekret, s katerim je bilo podeljeno rektorju univerze v Odesi dr. Pavlu Časovnikovu, ki je bil doslej sovjetski državljani, rumunsko državljanstvo. Obenem mu je bilo dovoljeno izvrševati zdravniško prakso na rumunskem državnem ozemlju.

* Mraz v Turčiji. V Turčiji je nastopil zadnje čase nenavadno oster mraz, katerega so spremljali snežni viharji in nalihi. Na področju reke Sakari so nastale velike poplave. Več vaških naselij je pod vodo in tudi nekateri jezovi so porušeni.

Janez Jalen

Naš najljubši gorjanec, gorski pisatelj, naš gorenjski fant... Kako je vendar mogel, da v svojo knjigo Jalenove tangle in med svoje dobrote vstavi nobene Jalenove knjige...? O, ljudje božji, vprašajte Jalenovega! Pa se vam bo nasmejal, nagajivo vas bo pogledal in bo po gorenjski rekel: »Ja, veste, moje knjige so kar po vrsti razprodane. Tine Debeljak je stikal in brskal po knjigarnah, jaz sem se pa muzal. Mojih knjig nikjer...« Očvar Markov razprodan, »Cvetkova Cilka razprodana« Trop brez zvoncev« razprodan, »Previs« razprodan. In Jalen bo pomežiknil. O, Jalen je navihani! Zato pa vemo, da bo za tombole kakšno prese- nečenje pripravil...

Iz Ljubljane

u— Novi grobovi. Za vedno je zapustila svoje soproga železniškega uradnika v pokouju ga. Pepica Pirnatova. Za njo žalujejo mož Janko, sin France in hčerka Milica. Truplo pokojnice počiva na njenem domu v Verstovškovi 9 (na Mirju), pogreb pa bo v soboto ob 15.30 iz kapelice sv. Nikolaja na Zalah na pokopališče k Sv. Križu. — V Kranju je preminul nadučitelj v pokouju g. Rudolf Zore. K večnemu počitku ga bodo položili danes na domače pokopališče. — Umrl je soboljarski mojster g. Jože Mekinda. Zapuščena žena z otroki. Na zadnji poti ga bodo spremili v soboto ob 16 iz kapelice sv. Jakoba na Zalah na pokopališče k Sv. Križu. — Pokojnim naj bo ohranjen lep spomin, njihovim svojcem pa izrekamo naše iskreno sožalje.

u— Diploma. Na filozofski fakulteti ljubljanske univerze je bila diplomirana gosposodna Sonja Martecchini. Čestitamo!

u— Informacije o telefonskih naročnikih in prijave medkrajnih pogovorov. V sedaj veljavni telefonskem imeniku je na naslovni strani objavljeno, da je treba medkrajne pogovore prijaviti na štev. »0«, informacije o naslovih in štev. telefonskih naročnikov pa se dobe na štev. 9. Ker sta sedaj obe ti številki ukinjene, bo treba od 1. aprila 1944 dalje medkrajne pogovore prijaviti na štev. 4500 ali 4600. Na teh številkah se bodo od 1. aprila dobile tudi informacije o naslovih in številkah telef. naročnikov v Ljubljani.

u— Čar velikega petka tvori višek poslednje Wagnerjeve opere Parsifal in vsebuje v sebi korenino, iz katere se razvija mistično-religiozno dejanje: trpljenje Zvečičarjevo — radost odrskega bitja, kar je glasbeno uprizorjeno z motivom trpljenja na eni, z motivom vere in odrešenja na drugi strani. Z besedami: »Tako nam je bilo obetano. Zatorej blagrujem tvojo glavo, da Te pozdravim kot kralja, Tebe čistega...« posveti starešina Gurnemanz Parsifala, ki nato kot kralj svetega

Grala opravi svoj prvi obred, vsa priroda pa zablisti v najlepših barvah. Kajti »grešnikove solze pokore so danes s svojo sveto roso okrasile livado in gaj. Vsako bitje se vzhicheno raduje teh milih znamenj Zvečičarjevih in Mu posveti svojo molitev.« S temi besedami nam skladatelj sam označuje ozadje te čudovito čustvene in veličastne skladbe, ki spada k najlepšim Wagnerjevim glasbenim domislekom. Skladba, ki se neobičajno prilaga vzdušju velikega tedna, je skupno s »Tannhäuser-jem«, Tomčevimi Variacijami na narodno pesem in Korsakovo »Seherzad« na sporedu VII. simfoničnega koncerta Radio-postaje, ki bo prihodnji ponedeljek, dne 3. aprila, točno ob 19 v Unioni. Vstopnice se dobe v predprodaji v knjigarni Glasbene Maticice.

u— Pomočnice za hišno prvo pomoč so imele doslej že 11 tečajev, ki se jih je udeleževalo prav lepo število prijavljenih. Prihodnji tečaj se bo začel šele po velikonočnih praznikih. Hišne starešine in gospodarje vabimo, naj prijavijo se pomočnice iz hiš, kjer še nimajo izvežbanih za to človekoljubno službo. Če je pri isti hiši več pomočnic, ki bi imele dobro voljo ob morebitnem napadu svojim sostanovalcem nuditi pomoč pri poškodbah in nenadnih obolenjih, se lahko k temu tečaju tudi še prijavijo. Prav tako kakor je bilo obvezno pomočnice za prvo hišno pomoč naznaniti pri notranjem nevarnostnem pasu, tako tudi zelo priporočamo, naj v znanjem nevarnostnem pasu naznanijo čim večje število pomočnic za te tečaje, saj tudi ta pas ni varen pred napadi, ki bodo zahtevali žrtve. Pouk, ki ga udeležence dobe pri teh tečajih, pa jim ne bo koristil samo ob vojnih časih, temveč bo koristen tudi v prihodnosti za razne primere v vsakdanjem življenju. Prihodnji tečaj se prične v ponedeljek 17. aprila, kar bomo še kasneje objavili v dnevnikih. Prijave za nadaljnje tečaje sprejema vodstvo zdravstvene protiletalske zaštite v mestnem fzikatu v II. nadstropju Mestnega doma.

u— Pomočnice za prvo hišno pomoč, ki se niso prevzele potrdila za obisk tečaja za prvo pomoč, vabimo, naj to store prihodnji teden od 3. do 8. aprila od 15 do 18 v sobi št. 10 mestnega fizikata v Mestnem domu.

u— Drevi ob 18 bo v mali filharmonični dvorani V. javna produkcija gojenecv šole Glasbene Maticice. Na tej produkciji bodo nastopili naslednji gojenci iz klavirskega oddelka: Zalar Saša, Serajnik Nataša, Serajnik Milena, Kavčnik Majja, Jernejčič Jernej, Kalan Janko, Justin Jože, Brilej Bara, Lesjak Borut, Trinkaus Duša. Podkrajnik Desa in Jeras Eva; iz oddelka za violino: Klopčič Rok, Samec Vaso; iz oddelka za čelo ansambli štirih čelistov: Kržan Miklavž, Krek Olga, Sadar Vendelin, Demšar Branko in iz oddelka za rog: Hribar Evgen. Na produkcijo opozarjamo, podrobni spored se pa dobi v knjigarni Glasbene Maticice. Ponovno opozarjamo na točen začetek ob 18. — Prihodnja produkcija to je VI. v letošnjem letu, bo v torek, dne 4. aprila, prav tako ob 18 v mali filharmonični dvorani.

u— Rahel deček že dva dni po malem namaku željno zemljo, ki srka vlogo z veliko požuljivostjo. Moča bo v prid zlasti vrtovom, pa tudi njive bodo imele od nje svoje korist, saj bo žito začelo prav tako zeleneti kakor trava, ki v zadnjem času zaradi suše ni mogla pokazati barve, kakršna je običajna ob nastopu tople in vlažne pomladi.

u— Kokošja kuga. V Ljubljani se čedalje bolj množijo primeri kokošje kuge, ki pobira perutnino ponekod v prav obilnem številu. Ker si ljudje v stiski ne vedo pomagati, bi bilo priporočljivo, da bi se oglašil kakšen strokovnjak s koristnimi nasveti, da bo škoda čim manjša.

u— Odrasli in mladina bo z velikim zanimanjem čitala znamenito Kiplingovo delo Džungla. Knjigo dobite v knjigarni Tiskovne zadruge.

u— Podpornemu društvu za gluhenost mladino so darovali uslužbenci tvrdke A. Šarabon v počastitev spomina blagopokojnega g. Alojzija Schwarza znesek 300 lir in neimenovani v počastitev spomina blagopokojnega g. dr. Draga Zajca iz Ljubljane znesek 250 lir. Dobrosrčnim darovalcem iskrena hvala!

u— Pomladna dela na vrtu so se pričela. Nabavite si Delovni koledar za vrt in sadovnjak, ki ga dobite v knjigarni Tiskovne zadruge.

u— Važno za vsakogar sedaj in v bodoče v zasebnem ali javnem poklicu je znanje strojepljenja! Novi eno-, dvo- in trimesečni tečaji (dnevni in večerni) pričenjajo 3., 4. in 5. aprila. Učne ure po želji obiskovalcev. Vpisovanje dnevno. Informacije, prospekti: Trgovsko učilišče »Christofov učni zavod«, Domobranska 15.

Naročnikom „Jutra“

V pričakovanju uradnega pristanka bo od 1. aprila t. l. dalje znašala in se pobirala za »Jutro« namesto dosedanjih 18 lir naročnina

25 lir na mesec

V primeru, da bi uradna odločitev v tem pogledu kaj spremenila, bomo razliko v ceni šteli naročnikom v dobro.

Ljubljana, dne 31. marca 1944.

UPRAVA »JUTRA«

u— Za malo denarja si lahko privoščite prijetne večere. Izposodite si gramofon in gramofonske plošče za praznike proti majni odškodnini pri tvrdki Everest, Prešernova 44.

u— Srednjeolcem-lkam in posebej visokošolcem-lkam se priporoča, da izkoristijo prosti čas za priučitev strojepljenja. Praktično znanje vsakomur vedno koristno. Novi eno-, dvo- in trimesečni tečaji pričenjajo 3., 4. in 5. aprila. Učne ure po želji obiskovalcev. Učnina zmerna. Vpisovanje dnevno. Informacije in prospekti: Trgovsko učilišče »Christofov učni zavod«, Domobranska 15.

u— Zlata knjiga dekleta in žene (broš. 30, vez. 40 lir) nudi res zlate nauke za življenje! Dobi se povsod!

Oglejte si VELIKONOČNO RAZSTAVO prof. ŠAŠE SANTELJA, ki razstavlja 18 SVOJIH IZBRANIH DEL V PREHODU NEBOTICNIKA — SALON KOS

u— Nesreče. V ljubljansko bolnišnico so zadnje dni sprejeli več ponesrečencev iz mesta in z dežele. Z zlomljeno levico je iskal zdravniške pomoči 28 letni kotlar državnih železnic Jože Zalar iz Borovnice, ki je padel z lokomotive in pri tem dobil omenjeno poškodbo. — Na Kongresnem trgu je padla in si zlomila desno nogo 65 letna zasebnica Alojzija Bizjakova iz Ljubljane. 44 letnega komisijonarja Leopolda Vrbinca iz Ljubljane je v štepanji vasi podrl nek voznik, pri čemer je dobil poškodbe po nogah. Popadajil pes je ugriznil na Dolenski cesti v desnico 46 letnega zasebnika Vincenca Mikliča iz Ljubljane. Pri delu si je poškodoval levico 22 letni železostrougar Drago Roglič iz Ljubljane.

Z Gorenjskega

Več mleka, več masloč. Preteklo sredo in četrtek so se zbrali v Celovcu gospodarski strokovnjaki in kmetje, ki so obravnavali vprašanja o prehrani v letošnjem letu. Zborovanja se je udeležil tudi poseben odposlanec iz Berlina, ki je govoril o smernicah, veljavnih za zagotavljanje potrebne prehrane. Dejal je, da je treba napeti vse sile za dokončno zmago. K sredstvom, ki so potrebna za njeno izvojevanje, spada tudi prehrana. Kmetje imajo v tej vojni velike dolžnosti do domovine, posebno pri oddaji mleka, kajti iz mleka se pridobivajo masločbe, ki jih ne more nihče pogrešati. Kmetje so dolžni oddati vse razpoložljive količine za prehrano skupnosti, kajti le tako porazdeljena brezena bodo lahko pomagala voditi šadajo vojno do uspešnega konca.

Smrt na bojišču. Dne 29. februarja je padel na italijanskem bojišču v 35. letu svoje dobe višji praporščak Lotar Rajakovič iz Volšperja. Pokopali so ga 2. marca z vojaškimi častmi.

Žrtve zločinskih roke je postal na Jese-nicah minul teden znani javni delavec Peter Arnez, sodrnik raznih strokovnih in gospodarskih organizacij. Svoječas je bil podžupan jeseške občine in banksi svetnik, znan pa je bil tudi kot borec za delavске pravice.

Smrtna nesreča koroškega smučarja. 19 letni ključavničar Erik Katzmann iz St. Petra pri Celovcu se je te dni smrtno ponesrečil pri smučanju v okolici Wörgla.

S štajerskega

Uspehi pošiljanja otrok na deželo. Štajerski listi ugotavljajo, da se že kažejo vidni uspehi pošiljanja šoloobveznih otrok iz mest na deželo, kjer je za mladino v zdravstvenem pogledu mnogo boljše poskrbljeno kakor v mestih. Otroci so na deželi deležni šolskega pouka prav tako kakor v mestu, večjo korist pa imajo zaradi bolj zdrave prehrane, zraka in gibanja.

Odlikovanje. Desetnik France Gajšek iz Poljčan je bil odlikovan z železnim krz-cem II. razreda.

Trboveljske mladinske voditeljice v grški okolici. Od 2. do 16. marca se mu-dile v Pfeifferhoffu pri Gradcu voditeljice trboveljske mladine ter so se v poseb-

nem tečaju seznanile s novostmi svoje stroke za bližnjo bodočnost.

Stroj za rezkanje je po tečajih kožo s glave. 22 letna smazilka Vasilina Lobko je po neprevržnosti prišla z glavo v bližnjo stroja za rezkanje. Stroj je žensko potegnil za lase ter ji posnel kožo z glave. Prepeljali so jo na kliniko v Gradcu, kjer so ji nudili prvo pomoč.

Iz Trsta

Nikar v zaklonišča, če ni alarmnega znamenja. Tržaška prefektura opozarja prebivalstvo, da se ne zateka v zaklonišča ob samem brnenju letal v zraku, če ni dano običajno alarmno znamenje. Nepotrebnost zatekanje v zakloniščne predore moti zakloniščna dela.

Spisek meščanov, ki so pripravljene dati zavetje oškodovancem. V smislu raz-glasa prefekta tržaške pokrajine bo sestavljen v Trstu poseben spisek meščanov, ki so pripravljene dati v svojem stanovanju zavetje someščanom, ki so bili oškodovani zaradi sovražnega letalskega napada. Spisek bo sestavljen po posameznih mestnih delih, trgih in ulicah.

Omejitve uporabe dvigal. Tiskovni urad Vrhovnega Komisarja operacijskega področja Jadransko Primorje sporoča, da je v smislu omejitvenih ukrepov glede potrošnje električnega toka prepovedana uporaba električnih dvigal v poslopih, ki imajo manj nego pet nadstropij. Odredba stopi takoj v veljavo.

Ljudsko gibanje. Dne 29. marca je bilo v Trstu 10 rojstev, 17 smrtnih primerov in 5 porok.

Smrtna kosa. Te dni so umrli v Trstu 76 letni Jedert Zabukovec, 87 letna Karolina Pintan vd. Konjanc, 45 letna Izidora Živ-nic, 38 letni Pavel Grisonč, 46 letna Stefa-nija Molik, 29 letni Franc Potočnik, 82 letna Ursula Maršič in 70 letni Henrik Ferjan, Hlmen. Te dni so se poročili v Trstu Ivan Brajca in gospodinja Roza Paliska, kartotečnik Josip Pieri in gospodinja Julija Kacjančič, pomorski natakar Alojz Garza in namestačnica Nerina Pipan.

Zlata poroka Pri Sv. Jakobu. Pri Sv. Jakobu sta praznovala svojo zlato poroko zakonca Atilij in Virginija Frizati. Ob nju je se zbralo ob tej priliki 6 sinov in ne-šeto vnukov.

Četrtil milij. vredne dragocenosti ukrade-ne. V noči na nedeljo je bil izvršen drzen vlom v prestore urarja Karla Tevinja v prvem nadstropju Ulice sv. Lazarja št. 8. Navrtali so blagajno in odnesli 30 ur, med njimi več zlatih ur, razen tega tudi druge dragocenosti v skupni vrednosti četrtil milijona lir. Policija je uvedla obširno preiskavo.

Nezgode. Dva avtomobila sta trčila v ulici Valdirivo. Pri tem je prišel med vo-žilo in bližnji zid 78 letni Mario Jerman iz Negrelijeve ulice 20, ki ima poškodbe po nogah in rokah. 62 letna Marija Kompare iz Gambinjeve ulice 49 je padla z neke lestve in se pri tem poškodovala. 26 letna Josipna Krone je nesla več krožnikov v gostilno. Padla je in se porezala po levici. Ponesrečenci se zdravijo v tržaški bolniš-nici.

Zaprti mesariji. Po odredbi pristojne ob-lasti sta bili zaprti mesariji Romana To-meta v ulici Ermeto 175 in Bruna Petronija v ulici Gattieri 44.

Iz Gorice

Fiziol za zbirališča. Goriški prefekt je izdal odredbo, po kateri so obvezani vsi kmetovalci goriške pokrajine izročiti na zbirališčih po 4 kg suhega fiziola za vsak hektar obdelane zemlje (kruza in krom-pir). Obveznost se nanaša na površino od 0,25 ha dalje.

Smrt zavedne Vipavke. Preko Gorice je prispela v Ljubljano žalostna vest, da so v nedeljo 26. marca v Černičah pri Gorici pokopali zavedno slovensko mater, 82 letno Ano Volčičevo, roj. Kosovel. Čeprav je pokojnica še lani premagala bolezen, ki običajno prinaša smrt v takšni starostni dobi, je njeno življenje nenadoma ugasnilo prav ob času, ko si je želela še enkrat zbrati v rodbinskem krogu vse živeče čla-ne rodbine. Pokojnica je vzgojila številno družino, njen najstarejši sin vodi poslasto na domačiji, eden je v Južni Ameriki, drugi pa so raztreseni po svetu. Trde udarce, ki so jo zadeli večkrat v življenju, je pre-našala z izredno potrpežljivostjo in vda-nostjo ter ni nikoli izgubila vere v živ-ljenje in bodočnost svojega ljudstva. Nje-no smrt obkokujejo poleg otrok, vnukov in pravnukov ter drugih sorodnikov tudi ne-številni siromaki, katerim je bila pokojnica dobri mati. Čast njenemu spominu!

Ustreljen je bil v šentpetrski ulici. Te dni so neznani morilci ustrelili v Šentpe-trski ulici v Gorici 22 letnega padalca Le-narta Zena iz Bologne. Dobil je osem stre-lov in je bil pri prili mrtve. Pokojni Zeno se je bojeval v Afriki na Hrvaškem in

na Siciliji. Pogreb bo na stroške Zvezs republikanskih fašijev. Oblastva poizvedu-jejo za zločinca.

Kotarske nezgode. 62 letni Ludvik Bu-kolin iz St. Petra je padel s koleasa in se pobil po levem kolenu. Slična nezgoda je doletela 23 letno kmetico Ivanka Valde-mar-in iz Renč, ki se je pri padcu s koleasa pobila po levi nogi in rebrih. Ponesrečenca se zdravita v goriški bolnišnici.

Ponesrečenci. 20 letno gospodično Lucijo Mondini je prevrnil v bližnji bolnišnici Rdeče hiše neki volčjak. Padla je na tla in se pobila po kolenuh, 32 letnega natakar-ja G. Košarja iz ulice Aprica 9, je povozil neki avto. Ima poškodbe po nosu, glavi in obeh nogah. V ulici Sv. Gabrijela je izgubil ravnovesje 30 letni Ivan Marin. Padel je s trčilica s sodom vred, na katerem je se-del, in oblezel z ramami na glavi. 35 letni mehanik Aldo Tomadina iz Strace si je med delom ranil levico. Poškodovanci se zdra-vijo v goriški bolnišnici.

Beleznica

KOLENDAR

Sobota, 1. aprila: Hugon, Melita.

DANAŠNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Tonelli.

Kino Sloga: Čudno naključje.

Kino Union: Paracelsus.

V produkciji šole Glasbene Maticice ob 18. v mali filharmonični dvorani.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Mr. Leustek, Resljeva cesta 1, Bahovec, Kongresni trg 12, Nada Komotar, Vič — Tržaška cesta.

ZATEMINITEV

je strogo obvezno od 19. ure do 5. ure!

DRŽAVNO GLEDALIŠČE

DRAMA

Sobota, 1. aprila, ob 18: Slaba vest. Red Sobota.

Nedelja, 2. aprila, ob 15: Razbit vrč. Iz-ven. Cene od 24 lir navzdol. — Ob 18: Lepa Vida. Izven. Cene od 24 lir navz-dol.

Anzengruber: »Slaba vest«. Ljudska igra v štirih dejanjih. Na osnovi slabe ve-sti grešnika, ki prikriva svoj mladostni greh, je zgradil dramatik humorja polno veseloligro, v kateri pokaže, kako razjeda črv vesti grešnika in ga sili v nelogična in tragikomična dejanja. — Igrali bodo: Cesar, Lipah, Drenovec, Polonca in Vida Juvanova, Blaž, Peček, Rakarjeva, Raz-tresen, Brezigar, Korosec in Mazovčeva. Režiser: M. Skrbnjšek. Scena: A. Gerlo-vičeva, Kostumi: J. Vilfanova.

OPERA

Sobota, 1. aprila, ob 17.30: Don Juan. Pre-miera. Izven. Debut sopranistke Maruške Patkove. Cene od 36 lir navzdol.

Nedelja, 2. aprila, ob 14.30: Gorenjski slavček. Izven. Cene od 36 lir navzdol.

Ob 18: Melodije srca. Izven. Cene od 40 lir navzdol.

W. A. Mozart: »Don Juan«. Opera v dveh dejanjih (devetih slikah). Libreto: Lorenzo da Ponte. Osebe: Don Juan — Popov, Komtur — Lupša, Donna Ana — Heybalova, Don Octavio — Lipušček, Donna Elvira — Mlejnikova, Leporello — Be-tetto k. g., Masetto — Dolinar, Zerlina — Patkova (debut). Dirigent: A. Neffat. Režiser in koreograf: inž. P. Golovin. Kos-tumi: J. Vilfanova.

Oddajniška skupina Jadransko Primorje RADIO LJUBLJANA

SOBOTA, 1. APRILA

7.00—7.10: Poročila v nemščini. 7.10 do 9.00: Jutranji pozdrav; vmes od 7.30 do 7.40: poročila v slovenščini. 9.00—9.10: Po-ročila v nemščini. 9.10—9.20: Koračnična napoved sporeda (nem. in slov.), koračnična. 12.00—12.30: Opoldanski koncert. 12.30 do 12.45: Poročila v nemščini in slovenščini. 12.45—14.00: Veseli zvoki za premor. 14.00—14.10: Poročila v nemščini. 14.10—15.00: Pozdrav iz domovine; sodelujeta radijski orkester in komorni zbor pod vodstvom D. M. Šijanica. 17.00—17.15: Poročila v nemščini in slovenščini. 17.15 do 18.00: Drobni napavi. 18.45—19.00: 15 minut za gospodinjice; dr. M. Vrabec: Pomen zelenjave v prehrani. 19.00—19.30: Fantje na vasi. 19.30—19.45: Poročila v slovenščini, napoved sporeda. 19.45—20.00: Glasbeni medigra. 20.00—20.15: Poročila v nemščini. 20.15—21.00: »Kozlovska sodb« v Višnji gorici, po člrti J. Jurčiča priredil inž. T. Pengov, izvajajo člani radijske igral-ske družine. 21.00—22.00: Vaška muzika in tenorist A. Jarc (spremlja A. Stanko). 22.00—22.10: Poročila v nemščini 22.10 do 23.00: Nocoj bi bil pa rad s teboj.

Kultura

Zoran Mušič razstavlja v Trstu

Kakor nam poročajo iz Trsta, se bo v ne-neljo 2. aprila odprla v tržaški Galeriji al Corso razstava slik našega nadarjenega in pri-

zanega umetnika Zorana Mušiča. Slikar je preživel zadnje mesece v Benetkah in v Rimu. Razstavlja bo 25 novih, v tem času

nastalih slik po pretežni večini gvašev. Med njimi so najbolj zastopani beneški motivi. Tr-žaška razstava bo odprta do 16. aprila, nato pa bo Mušič razstavljal še v Benetkah, da se tako predstavi tudi umetniškemu svetu mesta, ki ga je v zadnjem času najbolj inspiriral.

Mušičeva razstava v Trstu in v Benetkah pomeni novo uveljavljanje tega slovenskega umetnika, ki je z dosedanjimi deli vzbudil po-sebno pozornost zaradi originalnosti zasnov in čisto slikarskega vauclura svojih slik. Ne dvomimo, da bo tudi v Trstu in Benetkah opozoril nase in mu želimo obilo uspeha.

Mozartov »Don Juan«

Iz razgovora z režiserjem inž. P. Golovinom Mozartova opera »Don Juan« je bila v zadnjih petindvajsetih letih v naši Operi ponovno izvajana in torej običajno ni ne-znana. Naloga gledališča pa ni samo dajati muzikalne užitke, temveč se oddolžiti veli-kim komponistom, kakor je Mozart, z upri-zoritvami njihovih del in seznanjati z njimi doraščajočo generacijo. »Don Juan« je bil uprizorjen v omenjeni dobi dvakrat in sicer v sezoni 1926/27 in 1937/38.

Mozart spada na vsakoletni repertoar sleherne reprezentativne Opere in tako iz-vršuje tudi naša svojo kulturno dolžnost s tem, da ga je — kakor vsako leto — tudi letos uvrstila v spored. O Mozartu je bilo že toliko napisanega, da obstoji — lahko bi rekli — znanost o njem. Zato prepuščamo natančnejšo oznako tega glasbenega gen'ja muzikalnim strokovnjakom in se zadovolji-mo z ugotovitvijo, da je bil remičen muzi-kalni fenomen, ki je ustvarjal svoje mno-gostevne umetnine v takem blaznem tem-pu, da ima človek vtis, kakor da je v naj-večji naglici zapisoval in jedva sledil bogastvu navdiha, ki mu ga je narekoval

njegov genialni prirodni dar. Med njegove največkrat uprizorjena dela spadajo sledeče opere: Figarova svatba, Beg iz seraja, Così fan tutte, Carobna piščal in Don Juan.

Originalna igra, po kateri so posneti vsi primeri motiva don Juana, je delo špan-skega pisatelja Gabriela Tellezza: »El burlador de Seville y convidado de piedra«. Raznim operam je podložena ta snov, toda nedosegljiva mojstrovina je Mozartov Don Juan, ki je doživela leta 1787 v Pragi svojo krstno predstavo. Prvotno sta se menjavali v operi glosba in dialog, medtem ko se vpo-rabljaljo v današnjih uprizoritvah po večini po Mozartu komponirani secco-recitativi.

Opera »Don Juan« ima za osrednji lik tip, v katerem so zbrane vse lastnosti moža uživača, užitku in je usmerjen predvsem v osvajanje ženske ljubezni. Register njego-vih ljubezenskih avantur našteva njegov zaupnik, sluga Leporello. S tem pa ne ka-rakterizira samo potencirane moškosti don Juana, temveč tudi psihologijo ženske, ki jo privlači nenavadno vdušje nevarnega moškega kakor je don Juan. Med njegovimi žrtvami so zastopnice vseh stanov: od aristokratke do sobarice in kmetice. V operi vid

Mnogo bolnikov, pa malo mršičev so lani v Ljubljani zahtevale nalezljive bolezni

Ljubljana, 30. marca. Poročilo o lanskih zdravstvenih priključkih v Ljubljani, ki ga je izdal mestni zdravstveni urad, nam podaja podrobno sliko o širjenju in borbi proti nalezljivim boleznim in epidemijam. Na škratinko je obbolelo 183 domačinov in 30 tujcev umrli ni nobeden. Na davico je obbolelo 239 tujcev in 402 domačina, umrlo je za njo 17 tujcev in 3 domačini. 67 domačinov in 36 tujcev je obbolelo na erysipelasu, umrli pa sta dva domačina. Na epidemični meningitidi je obbolelo 1 domačin in 4 tujci, izmed katerih je en tujec umrl. Na tifusu je zbolelo 42 domačinov in 33 tujcev, 2 domačina pa sta umrli. Zaradi tetanusa je obbolelo 1 domačin in 8 tujcev, 3 tujci so umrli. Na dysenteriji je obbolelo 48 domačinov in 16 tujcev, 1 tujec je umrl. Na sepsi je obbolela ena domačina, ki je tudi umrla, na sepsi po splavu sta obboleli dve domačinki in ena tujka; tujka je ozdravela, domačinki pa sta umrli. Končno je 5 domačinov in en tujec obbolelo zaradi poliomielitisa.

Dvehih primerov nalezljivih bolezni lani ni bilo. Prijavljen ni bil noben primer malarie in v trahomah. V Ljubljani še od zadnje svetovne vojne ni bilo primera pegavca, črnih koz in drugih težkih nalezljivih bolezni. Iz zgornjih števil je razvidno, da se je lani zvišalo število bolnikov zaradi škratink. V letu 1942, so bili med domačini samo 103 primeri škratink. Tudi število bolnikov zaradi davice je poraslo od 372 predlani na 402 v lanskem letu. Zanimivo je, da na škratinko ni umrl nihče, prav tako je bila umrljivost na davico med domačini minimalna. To dejstvo je treba pripisati v dobro zdravstveni izobrazbi ljubljanskega prebivalstva, ki ob vsakem sumljivem primeru takoj išče zdravniško pomoč. Drugi vzrok majhne umrljivosti moramo iskati v tem, da je bilo veliko število obolelih pred dvema ali tremi leti cepljenih proti škratinki, oziroma davici in je bila bolezen zato lažja za znožje.

Na tifusu je zbolelo leta 1942 v Ljubljani 19 domačinov in se je število lani zvišalo na 42. Enako se je zvišalo število

primerov griže od 26 predlanskega na 48 lani. V nobenem primeru niso mogli ugotoviti epidemičnega značaja nastopanja teh dveh bolezni, ki sta se pojavljali le v posrednih primerih.

Iz podatkov je razvidno, da nismo imeli v Ljubljani lanske leto kljub izrednim priključkom in znatno znižani obolevnosti prebivalstva kot posledice pomankljive prehrane, nobene nalezljive bolezni, ki bi nastopala v izrazito epidemičnem značaju. Preglednice sta delali samo škratinka in davica. Skupno so vse nalezljive bolezni lani zahtevale 34 smrtnih žrtev, 12 domačinov in 22 tujcev.

Znatno porast škratink in davice opazimo v Ljubljani po letu 1934, ko je bila izvedena inkorporacija velikih predmestnih občin. Kljub vsem potrebnim preventivnim ukrepom nastopata obe bolezni od tega leta dalje v absolutno in relativno povečevanem številu. Krivdo za visoko število obolelih moramo iskati predvsem v prenatrpanosti šol, ki so v mnogih primerih dvojno ali celo trikratno prezašedele. Steno šol je bilo že pred začetkom sedanjih vojnih priključkov prenatrpano, stanje je pa zadnja leta zaradi uporabe mnogih šolskih poslopij v izvenšolske namene znatno slabše in to ima nedvomno velik vpliv na širjenje nalezljivih bolezni med šolsko dečo. Nadaljnji vzrok pogostega obolevanja na škratinko in davico so tesne stanovanjske razmere, ki so se zaradi vojne še znatno poslabšale. Poslabšanje socialnih priključkov prebivalstva v zadnjih letih, predvsem pa težka okvara prehranskega stanja, ki je v zadnjih dveh letih prizadela večji del prebivalstva, posebno še otroke, je gotovo bistveno prispevala k sprejemljivosti za nalezljive bolezni.

Da se omeji število davice je bilo leta 1940, cepljenih proti davici 8324 otrok z anatomsino, leta 1941. 1361 otrok, predlanskim 1281 otrok in lani 1154 otrok. Skupno je bilo v štirih letih aktivno imuniziranih proti davici 12.120 otrok. Vendar davica kljub temu ne popušča. Znižala se je samo umrljivost zaradi te bolezni.

SPORT

Pred jubileji na zelenem polju

SK Mladika bo slavila 20 letnico na turnirju za Veliko noč

Mnogo znakov kaže, da se naši nogometaši počasi, toda sigurno prebujajo od predlogega počitka. Med ljubljanskimi nogometnimi klubi je opaziti zmerom živahnost razgibanosti. Treninjski so še redno na dnevnem redu, igralci se so preselili iz zaprtih dvoran na zelena polja in odigrane so bile prve prijateljske tekme. Čemu ta razgibanost, zakaj se fantje pripravljajo tako vneto?

Marljiva Mladika je dala povod. Za letošnjo Veliko noč so Kodeljevečani pripravili nogometni turnir, in sicer zato, ker obhajajo 20 letnico svojega obstoja in sportnega dela na nogometnih igriščih. Pod pokroviteljstvom g. prezidenta pokr. uprave div. generala Leona Rupnika bodo praznovali in obhajali ta pomembni dogodek. Lepo delo in veliko truda imajo za seboj Mladikarji. Iz skromnega, toda zilavega in odprnega moštv, se je ni ustrašilo ne porazov ne ovir, se je na Kodeljevem razvilo moštvo SK Mladike, samih mladih idealnih fantov. To moštvo je prav lani dokazalo Ljubljani, da zna vsako tekmo prijeti od prave strani in zaigrati res lepo, povezano, mirno in fair.

Dvajset let skrbi, naporov in dela bo doživelo svoj praznik na tem velikonočnem turnirju. Stari veterani Mladike bodo lahko s ponosom gledali na svoj naraščaj, na svoje plodono delo, in ne bodo razočarani. Eden je še med njimi, star veteran, neumorni delavec za zeleno nižo, še bolj pa na zelenem polju, in sicer vedno mladeniško razpoloženi Lojze Gvarđjančič, ki praznuje sedaj redki jubilej, svojo 700. tekmo za barve Mladike. Upamo, da se bo sportno občinstvo polnoštevilno udeležilo te revije našega nogometa. Sodelovali bodo s svojimi najboljšimi močmi moštva Ljubljane, Hermesa in Most ter ljubljanske, čisti dobrih so prireditelji namenili Zimski pomočnik in s to plemenito mislijo dokazali, da hočejo v teh težkih časih pomagati našim najbednejšim.

Drug prijateljski poizkus

Moste—Zabjek — jutri ob 15.30 na igrišču Ljubljane

V znamenju bodočih dogodkov na zelenem polju tudi jutrišnja nedelja ne bo brez nogometnega sporeda. Spet ne bo senzacije, spet ne bo kdo ve kaj, česar se nikoli nismo videli, bo pa le spet dve uri nogometne igre, ki naj še dvema drugima — ali vsaj eni bolj temeljito — enajststori-

ma nudi možnost izdatnega treninga za skorajšnje nastope v resnejših zadevah. Če lahko zdaj govorimo tako, kadar mislimo na sport...

Za jutri popoldne sta se tako prijateljsko večbo dogovorili moštvi Most — ta označba je prav za prav potrebna reforma — in Zabjeka — tudi ta naziv bi ne škodilo zamenjati z bolj zvenečim po sportu — na igrišču Ljubljane ob Ciril-Metodovi cesti. Tekma se bo začela ob 15.30.

Pridite pogledat, kakšni so naši nogometaši, kadar po dolgem odmoru spet začutijo žogo v bližini in začarane drogeve na obeh straneh igrišča! Pa čeprav so zmerom samo iz šiske ali Most ali celo z malega Zabjaka!

Obvestila sportnikom!

SK Mladika. Pozivajo se igralci prvega moštva, da se udeležijo v nedeljo članskega sestanka, ki bo po šolski maši v domu. SK Ljubljana. V nedeljo ob 10 naprej trening vseh nogometašev na igrišču. ZSK Hermes (nogometni odsek). Pozivam vse igralce I. in rezervnega moštva, da se zanesljivo udeležijo obveznega sestanka in treninga na dva gola jutri, v nedeljo, ob 9.30 na stadionu. Obenem prinesite s seboj dokumente za prošnje za prostustice. Razbomir, Cenč, sigurno! Udeležba obvezna! — Načelnik.

s— Rudolf Harbig — padel na fronti. Na vzhodnem bojišču je padel junaške smrti izvrstni tekač in največji talent nemške lahke atletike Rudolf Harbig. S Harbigom izgubi nemški sport ogromno, saj je v zadnjih letih dosegel celo vrsto izvrstnih časov, ki so bili priznani kot svetovni rekordi. Največje uspehe je beležil v letu 1938., ko si je priboril naslov najboljšega tekača na 800 m. Se bolj uspešno je bilo zanj, ko je v Milanu postavil svetovni rekord na 800 m s časom 1:46.6 in v Frankfurtu svetovni rekord na 400 m s časom 46 sekund. Leta 1941. je nameraval vreči še svetovni rekord v teku na 100 m, toda bil je trikrat ranjen in tri hude zime je prebil na vzhodnem bojišču, kar mu je onemogočilo zadosten trening za tak podvig. Najvišja odklonovanja, ki jih je prejel, so dokaz, da je bil ta tekač svetovnega slovesa tudi najboljši vojak. Njegovi rekordi se ne bodo kmalu izboljšali.

Iz Srbije

Nova ureditev potrošne tabake v Srbiji. Srbski finančni minister je izdal uredbi, ki določa novo razdeljevanje tobaknih izdelkov od 1. maja dalje. Uredba se nanaša na osemleto celotne Srbije z izjemo Beograda in Banata. Tobakni izdelki se bodo prodajali samo na nakaznice, in sicer iz kogornim moškim od 20. let dalje. Vsak kadilec mora po dveh pričah izpričati, da je kadilec.

MALI OGLASI

Kdor išče službo plača sa vsako besedo L. 30, za drž. in prov. takso — 60, za dajanje naslova ali šifro L. 2.— Najmanjši iznos za te oglase je L. 7.— Za ženske in dopisovanja je plačati sa vsako besedo L. 1.—, za vse druge oglase L. —60 za besedo, za drž. in prov. takso —60, za dajanje naslova ali šifro L. 3.— Najmanjši iznos za te oglase je L. 10.—

Službe išče

Službo v tovarni ali tehničen podjetju. Cenj. ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Strojni tehnikar«. 7213-1

TEHNIČNI RISAR. Išče službo v tovarni ali tehničen podjetju. Cenj. ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Strojni tehnikar«. 7213-1

TRG. POMOCNICA. Verzirnna in prodaji specij. galant. in menufakturnega blaga. Želi zaposlitev. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »5 let prakse«. 7247-1

Službo dobi. GOSPODINSKO. pomočnik, ki je vajena tudi gostinje, sprejemnik. Naslov v ogl. odd. Jutra. 7140-1

UČENIKO. ali raznašalko klobukov sprejme takoj salon Kunc Ivanica. Selenburgova ulica 1. 7164-1

SOBARIN. vajeno pri ok. ali boljše delo, sprejemnik. Plača in hraba dobri. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Stanujem v hiši«. 7467-1

HIŠNO POMOCNICO. čeprav mlado začeto, sprejemnik takoj ali pozneje. Naslov v ogl. odd. Jutra. 7462-1

Brivskega POMOCNICA. dobera delavica, takoj sprejme salon Gjud. Konpresni trg 6. 7371-1

širite

„JUTRO“

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAF

KINO MATICA. Telefon 22-41

Ljubljana drama iz varietetskoga življenja. Senzacionalne atrakcije na vrvi

TONELLI

V glavnih vlogah: Ferdinand Marian, Winnie Markus, Mady Rahl

Predstave ob 15, 17 in 19. uri

KINO SLOGA. Tel. 27-30

Krasna glasba, zaljubljena srca, mladost in lepota je vsebina zabavnega in finega humorja polnega Terra-filma v mojstrski režiji Geye v. Bolvary

ČUDNO NAKLJUČJE

Elfie Mayerhofer, Hans Söbner, Maria Koppenhöfer, Lisa Lesko i. dr.

Predstave ob 15, 17 in 19. uri, v nedeljo še ob 10.30 uri

KINO UNION. Telefon 22-21

Grandiozna filmska vizija iz življenja slavnega zdravnika, dobrotnika trepečega človeštva

PARACELSUS

Werner Kraus, Mathias Wiemann, Annelies Reinhold, M. Urtel i. t. d.

Predstave ob: 16. in 19.15 uri

Rudolf Bradač — 60-letnik

V Osijeku je praznoval večerj 60letnico rojstva g. Rudolf Bradač, bivši uradnik sreškega načelstva. Po rodu je prijazen kraške vasice Kačice pri Divači. Pestro življenje mu

je bilo usojeno. Kot mlad učenec je prišel na Dunaj z željo, da se izuči za ključavničarja. Izučil se je v tej stroki: vendar pri njej ni ostal. Vleklo ga je nazaj v domače kraje. Bil je najprej v službi pri policiji v Trstu, potem pa je služboval dalje časa pri srosem načelstvu v Celju in nazadnje pri uradu za kolonizacijo v Osijeku.

Rudolf Bradač je odlični pevski organizator in tudi sam dober pevec. Kjer koli je služboval, povsod se je udeležoval tudi pri pevskih društvih. Več let je bil podpredsednik Ipatve pevskih župe, kar je bilo zašlusno priznanje njegovemu delu za našo pevsko kulturo. Povsod si je pridobil velik krog prijateljev in znancev, ki mu izrekajo k njegovemu življenjskemu jubileju tople čestitke!

Kupim

VRHČE. prazne cementne in slične papirnat, kupujemo. PE. TRONAFIA, Ciril-Metodova (Tijerska) 33a. J-380-7

ANJIVE, CASOISE in REVJE, raznovrstne, kupujemo. Knjižarnica J. J. Dolan, Ljubljana. Stritarjeva 4. J-375/7

KAPNE, RUJE in brisače — predvno blago, izdelane ali blago, kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 7350-7

SPALNICO. kompletno, kupim. Plačam dobro. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobro kolo«. 7352-7

LEICA IIIc. s Sumitir ali Sumar optiko kupim. Plačam dobro. Naslov v ogl. odd. Jutra. 7354-7

ALT SAXOFON. dobro. Kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 7480-7

ZENSKO KOLO. v dobrem stanju, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobro kolo«. 7342-7

KUPIM: potrebnišivni stroji in radioparat, 6—8ceni, oboli novo ali malo rabljeno. Plemenite ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobro znanke«. 7348-7

RUJE, KAPNE nove, kupim. Naslov v ogl. odd. Jutra. 7357-7

PERZISKE PREPOGGE. eno večjo in dve manjši, kupim. Ponudbe z dimenzijami in imenom na ogl. odd. Jutra pod »Tri preproge«. 7405-7

Posest

HISO. večjo parcelo prodam ob glavni cesti. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Glavna cesta«. 7338-20

VEČSTANOVANJSKO. hišo z večjim vrtom, blizu tramvaj, prodam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Blizu tramvaj«. 7339-20

HISO. v okolici Viča, Rožne do, ali v Siki, kupim. Plemenite ponudbe z vredbo cene na ogl. odd. Jutra pod »250.000«. 7420-20

Soba odda

OPREMLJENO SOBO. oddam solidni osebi, najrajt gospodu. Mestni trg 1711. 7410-23

OPREMLJENO SOBO. z dvema posteljami, s sooporabo kopalnice, takoj oddam. Naslov v ogl. odd. Jutra. 7499-23

Sobe išče. PRAZNO SOBO. s posebnim vzhodom išče gospodinja za 15. april. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Točno plačame«. 7381-25a

DVE SOBI. prazni, za pisarno, samo v pritličju, iščem. — Ponudbe pod »Sredina mesta na oglasni oddelku«. 7136-22a

Stanovanje

odda. ZAMENJAM. petobno komfortno stanovanje v strogem središču za istakot ali štirisobno v isti vrtom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Vila«. 7313-21

Enosobno STANOVANJE. s plinom, centralno in kopalnico, v strogem centru mesta, zamenjam za enosobno stanovanje s plinom in vrtom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zvrtom«. 7188-21

Stanovanja. ENOSOBNO STANOVANJE. v centru mesta ali izven, v bližini tramvajске proge, iščem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobro nagrad«. 7357-21a

TRISOBNO. ali vsaj dvosobno komfortno stanovanje iščem proti nagradi. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Stalna brez otrok«. 7340-21a

Razno. NASLA SE JE legitimacija na ime Olveza Ana iz Rakke. Dvigne se na Rinski cesti 10/II., deno pri Materu. 7479-37

IZGUBILA SEM. otroči bel krzen ovrtnik od Novega Trga, skozi Zvezdo do Delavskega doma. Poštenega najdišča prosim, da ga odda pri vratarju v Delavskem domu. 7401-37

GOSPODA. ki je na praznik zamejnil knjige, prosim, da jih vrne. Naslov v ogl. odd. Jutra. 7429-37

KUPUJE. edino pri naših OGLASEVALCIH

Dvignite dospele ponudbe

v oglasnem oddelku

Adam sam ni dobro bit, Brez posredstva, Bogdala, Cesta začetna 64, Centrum, Cevlji 37, Di. rektan kupec, Dober plačnik, Dobra prijatelj, Dobrega, Dom, Dobro blago, Dobra moč, Do 10.000, Dva gospoda, Dobri, mlozba denarja, Dve mi. nuti od tramvaja, Hise. vili, Hubertus, Juvan. čič, Instruktorica, Jeko. vici-Vesel, Kupim, Kuharica, Kupim takoj, K. O. Zg. šiški, Kupec, Lepo 2 do 3 sobno, Lep. Leg. horn 23, Ljubljana, Lir 60.800, Lastno perilo, Lir 1000, Lekikon, Ljubljana, čan, Mizarna, Mlada de. lavka, Moj dom, Mirna in mnogokrat odsotna, Mercedes, Manjša parcela, Nov. Nov obrat, Novi čevlji, Ne imitacija, Nji. va 3000 kv. m. Nastop. takoj, Nagrada, Osamlje. na, Odputujem, Otroci so moje veselje, Pomlad, Preproga, Plutarnica, P. točolec, Prazna Plačam dobro, Pridna in počena, Precizna, Prevzamem kar. kati, Postrelnica, Pomlad 54, Predelavec, Pripravn. na, Prvovrsten, Perfekci. nost, Perfection, Pianos. klavir, Pošteno dekle, Pre. posta in šita, Poročno darilo, Področnik, Po. moč, Plačam dobro, Pri. jezen domek, Poštena, Preprosto, Rabim zase, Remington, Radio, Radio 6.800 lir, Remiza, Radio dobro plačam, Sirogi cent. Sreča, Srebro, Smu. čič, Štramba, Sodi, Spo. sobna, Staveja, Samo. stojna, Sončna lega 1944, Sprejemem sobo Gospo. svetaka cesta 13/96, Skri. no, Šiška zaželena, Fest. letna, Št. 7, Tehnik, To. čen plačnik, Tajnost čustva zažena, Trgovina, Tudi posameznik, Točna. Takoj elektromotor, Tr. govka, Trenčkot, Točen plačnik, Tajnost zalazene. va, Tricikel, Uslužbenec, Vino, Vola, Valenča. Vojče podjetej, Vestina. Za opremo stanovanja. Zamenjava, Zbika, Zbi. ratelj, Zemljepis, Zaradi dediščine, Zidava vile, 800 kv. metrov, 2000 do 3000, 3000 do 5000, 1000 lir, 1. ali 15. april, 850 kv. me. trov vrta, 2 minuti od tramvaja.

ERJZI DELA V LJUBLJANI

JE POTREBNA

tehnična asistentka

ZA MEDICINSKI TEHNIČNI LA. BORATORIJI IN ZA RONTGEN PRI ZDRAVSTVENI POSVETOVALNICI TBC.

Umrl nam je dobri soprog in preljubi stric, gospod

Rudolf Zoré

NADUCITELJ V POKOJU

Pogreb bo v Kranju v soboto, dne 1. aprila 1944.

Kranj, Smartno, Ljubljana

Zalujoče rodbine:

ZORÉ, MALENSÉK, BARAGA

Sedaj, ko se prebujajo pomlad, je bila odločitev Usode, da ne bo več ži. v. l. med cvetjem svojega vrta naša preljuba, zlata žena in mamica, gospa

PIRNAT PEPICA

žena želez. uradnika v p.

Pokojnica počiva v svojem dragem domu, Verstovškova ulica 9, Mirje.

Pogreb bo v soboto, dne 1. aprila t. l. ob pol 4. uri popoldne iz kapelice sv. Nikolaja na Žalah na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, 31. marca 1944.

Zapuščeni:

Janko, mož,

France in Milica, otroka.

VELIKI GOSLAČ

Roman

»Bodite tako dobre in ne govorite takih reči, kadar vas bo Holvay slisal!« Jih je zaklinjala, »Do kosti bi me osmešile! Zanj nisem nič drugega kakor klavirna začetnica! M'stil bi, da se tu kdo ve kako napihujem, da bi vplivala na vas! In tega bogme ne delam — sama najbolje vem, koliko mi manjka!«

Pa jim je bilo težko izbiti, kar so si bile vtele v glavo in gennajstletna Wiesing je mučila Ingo še z vse drugimi vprašanji in domnevmami: »Vso zimo si tnela skoraj sleherni dan ure pri njem? In ni tako star, kakor bi utegnil kdo misliti, kaj? Potem pa bogme ne razumem, da se ne zaljubljuje! Tako zala si, Inge, in zadnje leto si postala še mnogo, mnogo zalša! Kaj ti res prav nič ne udvarja?«

»N'ti na misel mu ne hodi!« je odgiknala vesela večernega mraka v hladnici ki je skrli njeno rdečico, »Kako si le zamisliš takega moža? Ženske kar dirjajo za njim, da se jih komaj otepa!«

»Saj prav zato!« je Wiesing vztrajala, »Potem šele mora videti razliko! Taki možje se zaljubijo samo v žensko, ki ne dirja za njimi!«

»Eh, modrijančica, kaj si tako iskušne?«

Schmittleiter - Urojoje: Davorn Bavljn. —

V vrhu jelke, ki je rasla na trati pred hišo, je sedel kos, drobna črna senca proti se vedno svetlemu nebu, in žvižgal sladko večerno pesem...

»Izkušnje nimam. Le mislim si, Najbrže je tudi res tako. Seveda pa je mnogo pre. pameten, da bi kaj pokazal. Kajti tudi to razumem, da se ne bi dal rad poslati po pol!«

In potem je prišel Mario. Ingi se je za. zdelo, da postaja sreča prevelika, nič več je ni mogla prenašati. Naprejšnja radost — ta je bila baš toliko, kolikor človek še prenese. A da je bil zdaj res tu, in da je držal za roko in da so se mu oči bleščale, kakor bi ji hotele reči: »Skrivnost imava drug z drugim — veš?« — to je bilo pre. ved.

Razen tega je bil videti zdaj drug, nov Mario, nekdo, ki ga še ni poznala. Dobra volja in veselje do življenja, srčna toplota in ljubeznivost so kar želele iz njega. Na prvi mah je očaral vsakogar, kdor je prišel z njim v dotik, od očeta pa do pekovega vajenca.

Inge ga je pričakovala s pripravljenim kovčgom, da ne bi izgubil niti ure svojega dragocnega časa, če bo tako priazen, da jo spet naloži. Pa se mu ni prav nič mu. dilo. Nastanil se je v hotelu »Pri kroni« in se vedel, kakor da nima na vsem bo. jem svetu n'kakega opravka. Okolica se mu je zdela krasna, htel kmenten, vso

družino je nalogal v svoj dvosednežnik z asilnim sedežem in se neskrbno vozaril z njo po veliki cesti, na trgu se je dal predstaviti gospe lekarnarici Peteršeni in brez obotavljanja sprejel vabilo na popoldansko kavo, obiskal je kantorja Berke. meyerja in mu čestital na tako nadarjeni učenki; avtograme je hotel vsakomur, kdor koli ga je poprosil, v hotelu je priredil go. javno, da se oddolži za kavo pri lekarnar. jeviš — gostijo, kakršne vrta »Krona« se ni bila doživela; skratka, vedel se je za pol kakor princ v pravilni, napol kakor najnavadnejši vseh smrtnikov. In Inge se je skoraj zdelo, da se obnaša kakor bla. znik. Ko mu je to povedala, je samo dose. gla, da je planil v prisrčen smeh.

Začuden, skoraj nejevoljno je zmajala z glavo: »Čujte, kaj prav za prav pomeni vse to? Ste se mar namenili, da boste zmešali vse mesto, ali kaj vam je?«

»Nič mi n'je, se je zasmajal. »Srečen sem tako, da si ničesar